

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ
ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН**

**Збірник
наукових праць**

2015

ББК 81.2
А - 43
УДК: 81. 243

Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2015. — 120 с.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Безкоровайна Ольга Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Заступник головного редактора:

Мороз Людмила Володимирівна – кандидат філологічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Вербець Владислав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Гронь Лариса Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Деменчук Олег Володимирович – доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Карпенчук Світлана Петрівна – доктор філологічних наук, професор, (Рівненський державний гуманітарний університет);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Петренко Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, ректор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Романюк Світлана Констянтинівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Сербіна Тетяна Георгіївна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Шугасва Людмила Михайлівна – доктор філософських наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 15 від 26.11.2015 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2015

політичної коректності пов'язано зі зміною норм мовної поведінки в сучасній англійській мові. В основному це стосується обмежень на вживання того чи іншого слова або виразу в певній ситуації. Дискримінація може проявлятися не тільки в будь-яких діях, але й у словесних формах (*verbal harassment hate speech*). Щоб уникнути такого виду дискримінації створюються політично коректні терміни.

ЛІТЕРАТУРА

1. Заботкина В. И. Новая лексика современного английского языка/ В. И. Заботкина. – М.: Высшая школа, 1989. – 265 с.
2. Кацев А. М. Языковое табу и эвфемия / А. М. Кацев. – Л.: Ленинград, 1988. – 255 с.
3. Комлев Н. Г. Словарь иностранных слов/ Н. Г. Комлев. – М.: Эксмо-пресс, 1999. – 195 с.
4. Остроух И. Г. Политическая корректность как опыт формирования толерантного сознания/ И. Г. Остроух. – М.: Высшая школа, 1996. – 272 с.
5. Тер-Минасова С. Г. Язык и межкультурная коммуникация/ С. Г. Тер-Минасова – М.: Слово, 2000. – 218 с.
6. Толстая Т. Н. Политическая корректность/ Т. Н. Толстая. – М.: Подкова, 2001. – 305 с.
7. Томахин Г. Д. Реалии – американцы / Г. Д. Томахин. – М.: Высшая школа, 1988. – 276 с.
8. Трофимова З. С. Словарь новых слов и значений в английском языке/ З. С. Трофимова. – М.: Павлин, 1993. – 304 с.

Резюме. В статье рассмотрена эволюция понятия политической корректности и так называемых политкорректных лексических единиц в современном английском языке. Обозначены основные закономерности употребления политкорректной лексики в зависимости от речевой ситуации.

Ключевые слова: политическая корректность, речевая корректность, языковой аспект политической корректности, инклюзивные понятия, интегральный признак, политкорректность, дифференциальный признак, эвфемия.

The summary. The article deals with the evolution of the concept of political correctness and the so-called politically correct lexical units in modern English language. The basic patterns of use of the politically correct words depending on the situation have been reviewed.

Key words: political correctness, speech correctness, the language aspect of political correctness, inclusive concepts, integral feature, political correctness, differential sign, euphemism.

Одержано редакцією 16.11.2015 р.

УДК 316.48

С. А. БІГУНОВА, П. І. КРАЄВСЬКИЙ

КОНФЛІКТ ЯК СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНЕ ЯВИЩЕ

Резюме. У статті розглянуто питання видів, конкретних форм і змісту конфліктів. Було встановлено, що під час вивчення закономірностей та особливостей просодичного оформлення конфліктного дискурсу доцільно насамперед урахувувати встановлені у філософії, соціології та психології провідні фактори, що впливають на зміну динаміки його перебігу як соціально-комунікативного явища.

Ключові слова: конфліктологія, конфлікт, мовний і мовленнєвий конфлікт, конфліктна комунікація.

Різноманітність видів, конкретних форм і змісту конфліктів робить їх предметом уваги різнобічних галузей знань – від воєнних наук і правознавства до мистецтвознавства, психології і лінгвістики. Питання виникнення, розгортання та завершення конфліктів, а також способи та прийоми їх конструктивного регулювання вивчає **конфліктологія**, яка сформувалась як дисципліна, що акумулює наукові знання про конфлікти, накопичені у процесі тривалої еволюції гуманітарних наук [3, 125].

Слід зазначити, що конфлікт як ситуація, у якій одна сторона намагається зайняти позицію, несумісну з інтересами іншої, є характерним і для суспільних груп, і для окремих особистостей у всіх сферах людської діяльності. Соціальна значущість дослідження природи конфліктів та конфліктних ситуацій змушує займатися проблемами, що породжуються ними. Це свідчить про актуальність розгляду сутності і механізмів урегулювання конфліктних ситуацій не тільки з позицій спеціалістів з конфліктології, а також і з погляду інших дослідників.

Дослідження явища конфлікту почалися з філософії. Так, відомо, що воно описувалося філософами ще в епоху античності та середньовіччя, Нового часу і сучасності. Цілком природно, що з ХХ століття конфлікт стає об'єктом дослідження не лише філософії, а й психології, соціології, правознавства, педагогіки, математики, політології та інших наук. З часом відбулося залучення проблематики конфлікту і до мовознавчих студій.

Узагальнюючи відомі визначення можна вважати, що під конфліктом слід розуміти зіткнення різнонаправлених сил (цінностей, інтересів, поглядів, цілей, позицій) суб'єктів, сторін взаємодії, протидіяння протилежно направлених мотивів (потреб, інтересів, цілей, ідеалів, переконань) або суджень (думок, поглядів, оцінок), найгостріший спосіб вирішення протиріч, які виникають у процесі взаємодії суб'єктів конфлікту, що зазвичай супроводжується негативними емоціями [5, 221]. Крім того, певні властивості конфлікту, проходячи

крізь призму концепцій і методів різних областей знань, набувають специфічного відтінку. Наприклад, у психології існує досить широке розуміння конфлікту як зіткнення, протидії, протиріччя, виду спілкування, ситуації незнайденого виходу, типу конкурентної взаємодії. На відміну від цього, в соціології конфлікт трактується як загострення соціальних протиріч, унаслідок якого в одних умовах стимулюється організація системи, в інших – вона стає дезорганізованою, а отже руйнується. Представниками психолінгвістики конфлікт визначається як мовленнєве зіткнення, що базується на агресії. В основі комунікативного конфлікту, на їх думку, лежить прагнення одного з комунікантів зняти психологічну напругу, чому передує відчуття пригнічення внаслідок порушення одним із партнерів норм поведінки [5, 215].

Найбільш сталими у вивченні закономірностей зародження, розвитку та врегулювання конфліктів є філософський, психологічний, соціологічний, релігійний, правознавчий, педагогічний, математичний, політологічний, лінгвістичний, психолінгвістичний, лінгводидактичний, комунікативно-дискурсивний та ряд інших аспектів. Це пояснюється тим, що конфлікт є багатостороннім, одночасно розвиваючим і руйнуючим явищем, що відображає діалектику життя, та залежно від результату вирішення, він може бути стимулом до змін і поштовхом до прогресу чи мати негативні наслідки.

Основою виникнення конфліктів є наявність соціальних відносин між окремими індивідами, у межах будь-яких колективів, груп, сімей, класів, націй тощо. До причин конфліктів відносяться, як правило, прагнення до рівності; неможливість індивіда реалізуватися у суспільстві; агресивність індивіда й натовпу; несумісність цілей учасників комунікації; невідповідність між можливостями суб'єкта й умовами, у яких він діє. Крім того, враховують такі джерела породження конфліктів, як протиріччя у знаннях, уміннях, особистих якостях; емоційних, психічних станах; технологічних, економічних процесах; цілях, засобах, методах діяльності; мотивах; поглядах, переконаннях; розумінні, інтерпретації інформації; очікуваннях, позиціях; оцінках, самооцінках.

З огляду на мету дослідження виникає також необхідність розгляду наукових здобутків лінгвістики. Це цілком закономірно, на даному етапі дослідження, міжособової комунікації, зумовило активне вивчення конфліктного дискурсу лінгвістами, оскільки протиріччя в оточуючому світі знаходять своє безпосереднє відображення у мові й мовленні. Конфліктні ситуації можуть впливати на фонетичні, лексичні, граматичні, стилістичні особливості мовлення, а також на комунікативні стратегії спілкування [5, 234].

Саме тому вітчизняні та зарубіжні лінгвісти підходять до вивчення проблеми ведення діалогів у всій її багатовимірності та поліаспектності, зокрема, займаються дослідженням загальної теорії діалогу, діалогічного та монологічного мовлення, особливостей побудови діалогів: граматичних, лексичних, стилістичних, невербальних, просодичних та ін. Незважаючи на велику кількість робіт, присвячених конфліктній взаємодії, конфліктний діалог довгий час залишався поза науковими інтересами лінгвістів через його ненормативність і неетичність. Це можна пояснити тим, що внаслідок вивчення конфліктного діалогу не як виду взаємодії комунікантів, а як відхилення від норм, можливості його об'єктивного аналізу значно звужувалися.

У лінгвістиці досліджують також сімейний, професійний та побутовий конфлікти, вивчається мовний і мовленнєвий конфлікт, визначаються стратегії і тактики конфліктного дискурсу, будується типологія конфліктів, вивчається поведінка мовленнєвої особистості в конфліктних ситуаціях. При цьому розглядаються такі пов'язані з конфліктною комунікацією мовленнєві жанри, як сварка, осуд, звинувачення, образа.

Серед науковців викликають інтерес і проблеми, пов'язані із виникненням конфліктів на основі взаємодії мови й суспільства, мови і культури. Більш того, об'єктом дослідження лінгвістів стає конфліктність мовних одиниць. Так, у праці йдеться про конфліктність метафори, оскільки вона утворюється шляхом схрещування, гібридизації двох концептів – рівності і подібності. Останні є відмінними за своїм логічним статусом, в той час як рівність є незалежною від людини, подібність суб'єктивна; рівність формує образ, подібність – концепт. Саме на грані між цими двома поняттями, як відзначає автор, утворюється метафора, при чому подібності надається вигляд рівності [1, 81].

Важливим поняттям у дослідженні конфліктів постає «ефективність спілкування», яку Г. П. Грайс розглядає як вплив мовця на слухача, що дозволяє зрозуміти намір мовця. При цьому, залежно від поставленої комунікантом мети, він розрізняє ефективне і неефективне спілкування. Виокремлюючи постулати спілкування для досягнення ефективності комунікації, Г. П. Грайс вважає, що найрезультативнішими серед них є постулати кількості, якості, релевантності та способу [6, 52]. Цей перелік перегукується із запропонованим Дж. Лічем принципом ввічливості, у межах якого визначаються *постулат такту* (забезпечення зручностей співрозмовника), *постулат великодушності* (турбота про інтереси партнера), *постулат схвалення* (зведення до мінімуму негативної оцінки партнера), *постулат скромності* (мінімальне самовихваляння), *постулат згоди* (мінімальні протиріччя із партнером), *постулат симпатії* (вираження симпатії до співрозмовника). У праці підкреслюється, що, на жаль, у конфліктній ситуації не завжди дотримуються норми гармонійного спілкування. Так, на думку Т. Н. Колокольцевої, причинами порушення зазначених норм стають конфронтативність мовленнєвих стратегій і тактик співрозмовників; відсутність зацікавленості предметом розмови; використання неприйнятної тональності мовлення; відсутність ефективного результату комунікативного акту та інше. У комунікації можуть виникати конфлікти внаслідок вияву протиріч двох сторін, їх цілей, поглядів, інтересів [2, 85].

Слід зазначити, що взаємодія комунікантів породжує зіткнення, причиною яких можуть бути мовленнєві дії, що не відповідають загальним принципам комунікації, виробленим у процесі життєдіяльності

представниками певного соціуму. Ці мовленнєві дії, як відзначає В. С. Третьякова, відображають ненормативні індивідуальні особливості комунікативної поведінки. Тому серед причин конфлікту вона виокремлює незрозуміння чи неправильне сприйняття мовних знаків. Мовний конфлікт відбувається ще й тоді, коли комунікант зумисне здійснює мовленнєві дії, щоб образити, звинуватити, принизити співрозмовника. В свою чергу механізмами мовної і мовленнєвої репрезентації конфліктів В. С. Третьякова вважає намір адресанта використати вербалізований засіб, який певним чином образить честь адресата; неадекватні захисні дії адресата; різниця у комунікативних настановах комунікантів; відмінності у їх фонетичних знаннях; використання мовних засобів, які ображають адресата; порушення норм спілкування та ін.

Не викликає сумнівів те, що комунікація включає в себе значно більше, ніж лише обмін інформацією, оскільки у процесі спілкування комуніканти не залишаються кожен у своєму вимірі, що пояснюється зближенням партнерів або добровільною асиміляцією мовленнєвої поведінки одного з партнерів. У цьому аспекті доцільно згадати Т. С. Владимирову, яка вважає, що існує певне комунікативно-прагматичне поле спілкування, а також загальний фонд думок, ідей, переживань, інакше кажучи, партнери, не втрачаючи своєї індивідуальності, асоціюють себе із єдиним «ми» [1, 72].

Не залишаються також поза увагою лінгвістів зміни комунікативних ролей мовців у діалозі, зокрема зміна комунікативних ролей внаслідок перебування співрозмовника, плавна зміна комунікативних ролей і зміна комунікативних ролей після паузи. Поштовхом до таких змін можуть слугувати просодичні, паралінгвістичні, синтаксичні та інші засоби.

Отже, проведений таким чином огляд свідчить, що під час вивчення закономірностей та особливостей просодичного оформлення конфліктного дискурсу доцільно насамперед урахувати встановлені у філософії, соціології та психології провідні фактори, що впливають на зміну динаміки його перебігу як соціально-комунікативного явища. До цих факторів є сенс віднести соціокультурні рівні мовців, існування певного комунікативно-прагматичного поля їх спілкування, можливість зміни комунікативних ролей мовців, психологічні типи мовців, їх професійна приналежність, соціальний рівень конфліктів, причини та рівні їх виникнення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андреев В. И. Конфликтология. Искусство спора, ведения переговоров, разрешения конфликтов / В. И. Андреев. – М.: Народное образование, 1995. – 127 с.
2. Анцупов А. Я. Конфликтология : [учебн. для студ. высших уч. завед.] / А. Я. Анцупов. – М.: Народное образование, 1998. – 232 с.
3. Белова А. Д. Лингвистические аспекты аргументации / А. Д. Белова. – К.: Логос, 2003. – 304 с.
4. Бэрн Р. Агрессия / Р. Бэрн. – П.: Питер, 2000. – 352 с.
5. Гришина Н. В. Психология конфликта / Н. В. Гришина. – П.: Питер, 2003. – 464 с.
6. Дарендорф Р. Элементы теории социального конфликта / Р. Дарендорф. – М.: Москва, 1994 – 124 с.
7. Изард К. Психология эмоций / Кэррол Изард. – П.: Питер, 2000. – 464 с.
8. Мартиненко П. В. Теоретико-методологичні аспекти конфліктологічної парадигми в Україні / П. В. Мартиненко. – К.: Вид-во НАДУ, 2004. – Вип. 3. – С. 47–61.
9. Славова Л. Л. Типологія комунікативних невдач (на матеріалі сучасного англійського мовлення) / Л. Л. Славова. – К.: Вид-во НАДУ, 2000. – 192 с.
10. Boulding K. The Role of Conflict in the Dynamics of Society / K. Boulding // Current Research on Peace and Violence. – 1986. – Vol. IX, № 3. – P. 98–102.
11. Trudgill P. Sociolinguistics. An introduction to language and society / P. Trudgill. – L. : Penguin books, 1983. – 204 p.
12. Wittgenstein L. Philosophical Investigations / L. Wittgenstein. – Oxford: Oxford University Press, 1953. – 236 p.

Резюме. В статье рассмотрены вопросы видов, конкретных форм и содержания конфликтов. Было установлено, что при изучении закономерностей и особенностей просодического оформления конфликтного дискурса целесообразно прежде всего учитывать установленные в философии, социологии и психологии ведущие факторы, влияющие на изменение динамики его течения как социально-коммуникативного явления.

Ключевые слова: конфликтология, конфликт, языковой и речевой конфликт, конфликтная коммуникация.

The summary. The article deals with the question types, specific forms and contents of the conflicts. It has been established that during the study of patterns and features of prosodic design of conflict discourse, it is advisable to consider major factors affecting on the dynamics of changing of its course as a social-communicative phenomenon that are established in philosophy, sociology and psychology.

Key words: Conflictology, conflict, linguistic and verbal conflict, conflict communication.

Одержано редакцією 20.11.2015 р.

МИХАЛЬЧУК Н. О., ІВАШКЕВИЧ Е. З. CROSSCULTURAL COMMUNICATION AS A WAY TO DEVELOP INTERCULTURAL COMPETENCE	3
МОРОЗ Л. В., ПАШКО І. О. ЕЛІПТИЧНІ КОНСТРУКЦІЇ У НІМЕЦЬКІЙ ВІЙСЬКОВІЙ ДОКУМЕНТАЦІЇ	8
МОРОЗ Л. В., СКІБЧИК А. В. ДО ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ТА НІМЕЦЬКИХ ТЕРМІНОЕЛЕМЕНТІВ-ЛАТИНІЗМІВ: ЗІСТАВНИЙ АНАЛІЗ	11
РОМАНЮК С. К. РЕКЛАМА ЯК МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ОБ'ЄКТ А АНАЛІЗУ	15
БІГУНОВА С. А., ВАСИЛЬЧУК Н. В. ПОНЯТТЯ ПОЛІТИЧНОЇ КОРЕКТНОСТІ ТА ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ДАНОГО ЯВИЩА	18
БІГУНОВА С. А., КРАЄВСЬКИЙ П. І. КОНФЛІКТ ЯК СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНЕ ЯВИЩЕ	20
БІГУНОВА С. А., ГЕРАСИМЧУК В. С. ENGLISH COOKING RECIPE AS A SPECIAL KIND OF TEXT	23
БІГУНОВА С. А., КОРЗІЄНКО Н. В. ЕТИМОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТОПОНІМІВ В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАРІАНТІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	25
БІГУНОВА С. А., ГРЕБЕНЮК Ю. К. ЕКСПЛІКАЦІЯ ТЕОРІЇ КОНЦЕПТІВ У НАУКОВОМУ РОЗВИТКУ	27
ВЕРЬОВКІНА О. Є., ГОНТАР В. Є. ЗІСТАВНИЙ АНАЛІЗ ІРОНІЧНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ АНГЛОМОВНОГО ТА УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІТИЧНИХ ДИСКУРСІВ	29
ІВАШКЕВИЧ Е. Е. ОСОБЛИВОСТІ ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ (НА ПРИКЛАДІ ПЕРЕКЛАДУ О.ЛОГВИНЕНКОМ РОМАНУ Дж.Д.СЕЛІНДЖЕРА «НАД ПРІРВОЮ У ЖИТІ»)	34
КУШНІР Н. В. ЛІНГВО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ГЕНДЕРНО-СПРЯМОВАНОГО АНГЛОМОВНОГО РЕКЛАМНОГО ДИСКУРСУ	45
ЯСНОГУРСЬКА Л. М. ПРОЦЕС СЕМАНТИЗАЦІЇ КОМПОЗИТИВ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ: СУЧАСНИЙ АСПЕКТ	47
ЯСНОГУРСЬКА Л. М. СУЧАСНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОМПОЗИТОЛОГІЇ В ДИСКУРСІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	51
ЯСНОГУРСЬКА Л. М., ОПАНАСЮК І. О. ОСОБЛИВОСТІ ГЕНДЕРНО-МАРКОВАНОЇ ЛЕКСИКИ В ОЦІННИХ МАСКУЛІННИХ НОМІНАЦІЯХ (НА МАТЕРІАЛІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ)	56
ЯСНОГУРСЬКА Л. М., КУЦМУС О. В. ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ОЗНАЧЕНЬ У ТЕКСТАХ НІМЕЦЬКОЇ ХУДОЖНЬОЇ ПРОЗИ	61
МОРОЗ Л. В., КРАЛЯ І. В. ДОСЛІДЖЕННЯ ДИСКУРСИВНИХ СТРАТЕГІЙ ПОМ'ЯКШЕННЯ ТА ДИСКРЕДИТАЦІЇ ЕВФЕМІЗМІВ	64
АНТЮХОВА Н. І., ЯЦЮРИК А. О. ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ ЗАСАДИ ФАСИЛІТАТИВНОГО СТАНОВЛЕННЯ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	66
БЕЗКОРОВАЙНА О. В. ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК МЕТОД РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ШКОЛЯРА НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	72
МОРОЗ Л. В., ПАШКО І. О. ПРО РОЗРОБКУ НОВІТНІХ МЕТОДІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	75
ДУБРОВА А. С. ПРИНЦИПИ ІНТЕГРАЦІЇ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНІЙ МОВІ У ВНЗ	78
ГРОНЬ Л. В., ГУЗЬ С. М. КОМПЛЕКС ВПРАВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНИХ УМІНЬ АУДІЮВАННЯ ТА ЧИТАННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ	81
КОЗИЦЬКА О. А., ЮХИМЕЦЬ Т. В. СИТУАТИВНІ ВПРАВИ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	84
ДАНІЛОВА Н. Р. РОЛЬ ВИКЛАДАЧА У СИСТЕМІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВНЗ	86
ДЕНИСЮК Л. В. ЗАСТОСУВАННЯ KEYС-МЕТОДУ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ВНЗ	88
ДУБРОВА А. С. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ЗАОЧНИКІВ ВИЩИХ МОВНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	90
КОВАЛЮК В. В. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	93
ПАВЕЛКІВ К. М. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	94
БАТАЛІЯ Л. О. ІННОВАЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В АЛЬТЕРНАТИВНИХ ШКОЛАХ КРАЇН ЗАХІДНОСЛОВ'ЯНСЬКОГО СВІТУ	98
КОЧУБЕЙ О. С. ПСИХОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ СТРУКТУРНИХ КОМПОНЕНТІВ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФІЛОЛОГА	101
ТРОФІМЧУК В. М. ПРИНЦИП ОBOB'ЯЗКОВОГО ВИКОРИСТАННЯ І РАЦІОНАЛЬНОГО СПІВВІДНОШЕННЯ АЛГОРИТМІЧНИХ, НАПІВЕВРИСТИЧНИХ ТА ЕВРИСТИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ДІЙ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМУНІКАЦІЇ	105
ВАСИЛЬКЕВИЧ С. С. СЛОВОТВОРЕННЯ ЯК ЗАСІБ ОФОРМЛЕННЯ НОВИХ СЕМАНТИЧНИХ ПОЛІВ ЛЕКСИКИ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	107
МОРОЗ Л. В., БАТИН А. В., КОРОЛЬ О. Ю. НІМЕЦЬКИЙ РОМАНТИЗМ: СОЦІАЛЬНО-ІСТОРІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ ТА МЕТОДИЧНІ СТРАТЕГІЇ ВИВЧЕННЯ	110
ТРОФІМЧУК В. М. ТИПОЛОГІЯ РОЗВИТКУ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ	113

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований в 2009 році

Рівне – 2015

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований у 2009 р.

Відповідальний редактор збірника: Петрівський Я.Б.
Відповідальний за підготовку збірника до видання: Мороз Л.В.
Технічний редактор: Ковалюк В.В.
Комп'ютерна верстка : Ковалюк В.В., Краля І.В., Ясногурська Л.М.

Підписано до друку 26.11.2015 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 24,02. Обл. вид. арк. 17,39. Наклад 100.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет.

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 26-48-83

А – 43 Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2015. — 120 с.

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 81'243
ББК 81.2